

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Jadtalt BÉTSBÖL Kedden 7. Decemberben: 1790.

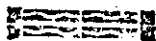
BCU Cluj / Central University Library Cluj

{Bétsből — de tsak a' mit lehet.

A' mi Fels. édes Anyánk és Királynénk maig-is nyavallyáinak terne alatt vagyon — A' mi Koronánk tököse Ferentz fő Hettzeg Jigen terhesen vagyon, és közönséges hit felölle; hogy meg-himlözött volna: — Mindenektől ugy éttjük; hogy F. Királyunk Galliziába szándékoznék minden órán; nem tsak olly véggel; hogy a' maga Birodalmanak ezen kis szegületetskéjét-is meg-tekinthe; hanem olly örvendetes reménységgel; hogy az itt lévő szélektől nem messze fekvő egy bizonyos Muszka városban a' F. Orolz Tsálzárnéval Katharinával-is szembe létszen; ki; a' mint haljuk, F. Királyunknak eleibe fog jöni. Igaz légyene; vagy nem ezen közönséges hit — minden órán meg-tudjuk; — Néünk ugyaz

E e e e

mit

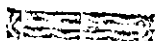

minden Hazánkban benn lévő Sergeink békefényében állanak, Belgrádban igen kevés őrizetünk vagy on 's a' t. — egy Izóval a' békefény hajnal tsillaga láttatik fényleni — de tsak alig hiszszük, hogy az Orosz Udvar, ki a' Portának Birodalmait máig is szüntelen foglalja, hogy a' maga kárával meg békéljék; sőt *Potemkin* úgy szándékozik, hogy a' mit mi vizsgálva találnánk is adni a' Töröknek, ő azonban erőszakosan vegye el tőlük: — Oláhországból, egy *Urtitsényi* nevű Városfötskából ezt írják nekünk Nov. 18 dikán: „Hogy a' *Muzka Kélt*, vagy *Kéltita* városát meg vette bizonyos — most *Imael* és *Bráhila* felé készül; sőt némelyek azt beszélik, hogy *Bráhillát* a' Törökök minden tsata nélkül adták volna által. — — — Hertzeg *Potemkin* már nem meszse — tsak 8 órányira vagy on Konstantinápolytól. — A' Nagy Vezér *Silifrid* nál fülel, kire a' maga Tsászárja ki-mondhatatlanul neheztel azért, hogy *Maurojénit* minden ok nélkül megfejtette, mellyért tsak alig ha a' Nagy Vezér meg nem büntettetik. Közföni *Maurojénit* az *Elyfumból* a' Satisfactiot — de a' fejit löbbé neki egy Satisfactio sem ragaszthatja vizsgálva. — — — Ugy értjük, hogy a' Belgiumbéliiek is kezdenek tsendesebb hangon beszélni — és tegnap előttis egy Teltörző Hadnagy és Kabinet Kurir Szabó Ur Hágába küldetek, a' Belga békefényt eszközlő gyűléshez. *Vandernot*, *van Apjen* 's más pártütő fejei Belgiumnak Londonban kerestetik a' Izállást — melyre nézve innenis tsak alig, ha minden oran örvendetes híreket nem fogunk hallani — Már ki-is vagy on rendelve fő Hertzeg *Károly János Lajos*, ki most 19. esztendő, hogy Belgiumba meunyen Helytartónak. — De a' mint értjük a' *Belgák* úgy akarják el-venni ezen Hertzegget, hogy Belgium az Auszriai udvartól ne sügjen, hanem ezen Hertzeg legyen a' fő köztök, és ök magokra legyenek — egy néhány nap talám tsak a' köze, hogy mindent világosabban meg fogunk tudni. — A' Győzedelmi kapuknak Bétsben tsak a' helyek maradt, és azolta igen mély tsendesség és halgatás

tás uralkodik itten. — A' Vallás dolgában feljött a rendbéli Protestáns — az az Katholikus Protestáns — és Protestáns - Protellans Députátziók vizs-
szatértének Bétsből — és úgy beszélik itten, hogy a' Király a' maga hittel meg-petséllett Királyi szo-
vát nem igen akarán vizsgálva venni — azonban meg-láttjuk ezután.

A' N. M. Királyi Testörző Seregnek eddig volt Oberstere *Milita* Ur, a' mint már jelentettük, Gen-
rangal és fizetéssel önként nyugodalma nyert ma-
gának, és helyébe Gárda Obersterré tétellett a' *Tód-
szár Toshána* Dragonyos Sergénel eddig volt Oberst-
lájdnánt *M. Bartsay* Abrahám Ur, egy olyan ki-
nyílt szívű, szemű, és elzü Hazafi, kiről, az ide-
genek szájából hallattam ez ítéletet — hogy egy F.
Udvari Követtséget mindenkor el-vifelhetne. — Ugy-
van a' hire, hogy o' Felsége egy Kegyelmes rende-
lése által a' *Stohlyi* és a' *Sós-halat* külső Orizágok-
ról megint bé-hozni meg-engedte volna. Az első-
ből itt-is elég találattik. — 12-dik Dec. leszzen a'
Szent *István* Rendjének innepe — és már az ezen
Rendnek tizerét nyerő Méltóságok ki vagynak je-
gyezve; de minnyájon nem tudatnak. A' Nagy
Keresztet Kapók között az első a' mi *Palutati-
nusunk* — a' *Pafszzoui* Hertzeg, H. *Auerperg*, G.
Zitzy 's t. — A' kisebb Keresztesek között az el-
ső, Tanátos *Pézfztori* Ur, Tan. *Pöltza* és Tan. *Gráb-
ner* — de itt majd világolobban fog látni szemünk,
ha az innep el-telik.

Ezen folyó hónapnak első-napjain Ország gyű-
lések tartatának a' Primás épületeiben, és az *Anto*

Coronationdills azért fel-olvasztatának és meg-táztatának, de még semmi meg-határozott deleggal nem szolgálhatunk inuen — várjuk azért végire a' dolgot.

Buburefti. — Nevettséges dolog történt Sept. elejen Oloh országban. A' *Kajmakánnak*, ki a' Vajda után leg első, kívül *Bubureft* várofsán nem meltsze, egy gyümölsel bővön rakott kertye lévén, hír futamodik egyfzer a' Taborban hogy H. *Koburg* parantsolattyaából két Magazinumok fognának ezen kertben kézzittetni, melly szérent a' kertnek ki kell tisztítani, és engedelem vagyon a' gyümölsöt kinck-kinck kedve szerént le-szedni. Nem kellett több a' Katonáknak, 'fákra tarifznyára kerekedik a' legényiség, mindeneknek szemek láttára takarított ki-felé a' kertből a' lok drága szőlő 's minden egyéb gyümöls. — Meg halván a' *Kajmakán* a' dolgot, izeen *Koburnak*, hogy tiltsa ki katonáit a' kertből; de kélő volt már a' tilalom; mert 1' ora alatt egész-zen ki ürehsittetett a' kert, és a' képzelt Magazi-numoknak kézzitására alkamatofsá tétetett. Más nap maga is ki menván a' *Kajmakán*, és meg-nézvén az üres kertet, meg-köszönte a' katonák fárodtságát 's ajánlotta nekik, hogy malfzor másnak tegyék azt a' fárodtságot, neki pedig többőlzö soha se.

Nemes Kér 28. Nov. — Az én réám esett kemény Sors szerint kívánkoznám ismét a' *Kurir*' Országot és Világot meg-kerülő Tarifzába, ha ugy nem találna velem történni, mint amaz az én nevemet hajdon igen meg-vilelt öreg Profétával, ki is szaladóba eredvén hajóra kapott, 's onnan a' Sors által a' tengerbe, a' gondvilelés által pedig *Tzelhal*-ba tseppent. De jól van — helyyes — nem kanoom

ba, ha a' Kurir' *Purgatoriumba*, onnan pedig a' *Rosiba* hemperedem is; mert tudom azt, hogy harmad nap mulva én is sokkal tsinolsabbán felnyalt szinben jelenhetem meg ott, a' hova az én Uram a' Kurir fog engemet küldeni. Ne hát *Derés!*

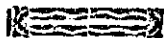
Ez a' máj nevezetes nap hozta - el Kebelében azt a' régén^o olajtva várt kedves órát, a' melyben nem tsak az itt közöttünk fenn álló Ev. Gyülekezet, hanem az egészsz Dunán innen lévő Püspöki Megye is, az ő ujjonnan felkent Felsőges Királyához való örvendetes meg-hodolását, különös meghatározott szándékkal és akarattal, nyilvánosságította. Fő T. T. *Hrabovszky* Sámuel' kedves Püspökünk' bölts rendelése vólt ez, hogy az egész Megyében ugyan azon egy órában, 's azon egy *Textusból* légyen, ezen különös kedves Történetnek minden koron fenn maradandó édes emlékezetére, az Isteni Sz. szolgálat; mellynél fogva mi is mind Keresztényi, mind pedig Hazafiai köteletségünket örömmel tellyesíteni el-nem mulattuk. Textusul rendeltettek Sámuel Profétának Saul Király' fel-mutat-tatásakor az Izrael népéhez intézett fontos beszédéből ezen hathatós szók: „Monda akkor Samuel (*Hrabovszky Sámuel*) a' népnek: Látjátok-e a' kit valóztott az Ur, hogy nintsen ő hozzája hasonló az egész nép között! és fel-kiált az egész nép, és mondának: Eljen a' Király! „ — Ezen az alkalmatossághoz igen el talált velős Igéknek értelme szerint, T. T. *Co-Esperes Bachich* István Ur (hogy most már tsak ide haza maradjak) olly érzékenyítő fontos elő-adásokat tett, mellyekkel az ő nemes és alkalmatossághoz igen illő Tárgyját,

mely

mely abból álló volt, hogy az egész Gyülekeze-
 tet a méltó Tapfolarásra, és az ő felkent Fels. Fe-
 jedelméhez való kész meghodolásra ébreztse és
 kötelezze, valóban elérte — El énekeltük a *Te*
Deumot, és a LXI dik 'Sóltárnak' 3 utolsó Versét
 azon kívül, hogy a Taratzkóknak házföntalan mor-
 molására szükségünk lett volna: mert azok az érzé-
 keny szivekből származott fohászkodások, melyek
 a Textusnak ezen sokszor elő került szavára: *El-
 jen a Király!* gyakran ballató zengéssel töltötték
 bé az Ilcen Házát, sokkal fogantósabbak voltak
 a minden Királyok Királya előtt, mintha nem tu-
 dom mi külső tzeremoniákat elkövettünk volna. —
 Ugyan azon Sz. alkalmatosságra, mint jó Hazafi,
 az én Királyomhoz vonzó forró szíveintől öltö-
 nöztetvén, akartam én is az én Chorusomat e rö-
 vid Ariával, a' buzgó zengedezésre felindítani;
 mely — az első és harmadik egyenlő Cadentziája
 Strofákat minden Versben így változtatván: —
 azon notára van szabva: *Ur Isten jól látod, mely*
hibás 's a' t.

Im' az irgalmas Illenség,	A' Királyok' Királya,
Ki előtt a' hitellenség	Védelmét nem találja,
Mi hozzánk Hiveihez	Keitözi irgalmát,
Mutatván hű népeihez	Jóvóltának halmát.
Mint Atya, ha meg-szomorít	Mint Fiait 's meg-dorgál,
Vég képpen el-nem nyomorít	Sőt ez javunkra szolgál,
Mert magához kényszerít	Sújtó veszfzejével,
Az után szebb napot derít	Reánk jobb kezével.
Örvendj ma Pannon' határa	'S ennek minden Lakósi,
Kivált a' <i>Jefus</i> szavára	Fundált Hitnek Sorlósi,
Minden hív Kerelztyének	Az Urat áldjátok,
Gyermekek, ifjak és Vének	Öt' magasztaljátok!
Mert ha keserü poharat	Rendelt az Ur számunkra,
Búval töltvén-el egy nyárat,	Köd borulván napunkra,
<i>Josefnek</i> halálában,	(Oh fájjalmas Élet!)
Kinek ernyős árnyékában	Pihenésünk esett: —
Ha a' félelem és kétség	Az ólta szorongatott,
'S mint valamely rút letétség	Félelmes színt mutatott,

Moff

Mos már kegyes karjával Aranyos vezlszejét
 Nyujja az Ur 's áldásával Ránk le hajtja fejét.
 Ha Fejünknek Koronája *Joséfünknek* el-elett, *Sir. 5: 16.*
 'S ha szívünkön (mert hozzája Ragadt) érte' lebelett,
 Ezt ma ingyen kegyelme Mi jó Istenünknek
 Meg-gyogyítja, segedelme Lévén Nemzetünknek.
 Imé a' izomorúságot Már el-vette ortzánkrol,
 'S ama komor gyafzló 'fákat Le-vetteté Hazánkrol;
 Mert diós *Joséfünknek* Szent Királyi Székét
 Meg-tölté, 's kiss Seregünknek Bé-fedé környekét.
 Bátor ideig kefergett A' *Sionnak* Leánya,
 Az Ur nem hagyá e' Serget, Mert itt van Tanítványa.
 Felséges LEOPOLDUNK, Kit az Ur fel-szentelt,
 'S a' kiben meg-fogyott Hóldnak Ujjabb fénynyel
 meg-telt.

Örvendezzen ennek szívünk, 'S az ég' Királyját kérjük,
 Legyen ebben fel-vont Ivünk, Kinek már-is esmerjük
 Nemzetünkhöz hűségét Mellyet sugározat
 Ránk 's Királyi kegyelségét A' melyre méltoztat.
 Légyen ez Hazánk védelme, Meg-hanyatlott for-
 lunkban

Szégyenüljön-meg az elme. Melly tzélt tett romlá-
 sünkban.

A' Békefség hajnala Hazánkra derüljön,
 'S az óltalomaak Angyala Ebben köztünk üljön.
 Ennek erős Fegyverétől Rémüljön Török 's Tatar,
 Ugy reményljen e' Fejétől Sok jót a' Pannon határ,
 Ki már-is úgy vezet. Böltsen minden dolgát,
 Hogy mind egy aránt szereti Az Urat és szolgát.
 Légyen ez az öröm-hallás A' Gyülekezetekben
Szabad a' Keresztyén Vallás Minden hívók' szivekben!
 A' hik az Urat félik Szeretvén málokat,
 'S e'-ként boldogoknak vélik Ok önnön magokat.
 Te hát, óh mennyei erő! Ezt, kit el-válatztottál,
 Kegyelmed szerint, mely merő Szent, kivel megáldottál,
 Add, hogy úgy szerethessük, Midőn minket bírál,
 Hogy ezt el-énekelhessük: *Éljen e' jó Király! Amen.*

Egy útazó Hazafinak Panaszja.

Boldog Isten! a' reményfég engem' meddig tsalogat?
 A' szeretet a' Valiálbann, hát még-is tsak valogat?

Azt

Azt gondoltam, hogy a' Magyar, Hazája kebelében
 Ugy nézi egymást, mint Vérért édes Anyja' ölében.
 De jéj! most-is ellenkezőt kellek tapasztaínom,
 'S a' mire hazaor-is fel áll olyanokat kell hall'nom.
 Ki-i ján-e? ne-e? — alig találom-fel magamat,
 Mert csak alig hihetni-el füffel hallott szavamat.
 En sem hinném, ha más volna a' dolognak Tanúja,
 Azt gondolnám: Itgy-fég az, melly ezt a' szél-
 szót fújja.

De ki-mondom, hogy ezenn még mások is bámuljanak,
 Azok pedig, kik olyanok, okofbbaí tapuljanak. —
 Nem régiben, tiztem szerint, útaivan e' Hazában,
 E'gy helyen voltam többek közt az Istennek Hazában.
 Mit hallottam? — Predikáltván ott egy szentes szerzetes,
 A' mit mondott, a' többek közt, e' volt a' nevezetes:
 „A' ki, úgy-mond. e' Sz. Hitben búz-gó's igaz Pópista
 „Soha nem tart azzal, a' hi Luthranus' s Kálvinista.“
 Isten! kinek a' szeretet s jólág minden öfvényed,
 Látsd, mint változott-még ennek büns szájján
 Törvényed!

Te mondd: Szeressük Tírunk', bár ha Samaritanus,
 Éz így kiált: ne szeressd, ha Kalvinista s Luthranus!
 A' szeretethez, a' melly egy Egből szállott s Felféges,
 Virtus, még az egy EL-tűrés bizony nem elégleges!
 Nem elég, hogy, ha, a' midön vérben setreng Bárátom,
 Ki-nem kerülöm mihelyest azt az ítban még látom.
 Hanem, hogy a' nyomorultnak sebjébe olajt töltsek,
 'S ha a' szüklég úgy Kívánja, Kedvéért pénzt-is
 költsek. *)

De ez, kinek ezt hirdetni kéne, maga vet gátot,
 Hogy még csak el-se bírják a' jambor Felebarátot.
 Itt jutott eszembe, hogy: ha a' Fő vakon tévelyeg,
 Mi-tudá, ha a' több Tag is mind utána hempelyeg?

*Felféges Második Leopold' Koronás Királyunk Symbolo-
 lumának: — Diuitiæ Regum Corda Subditorum —
 ki-szóléfitése.*

Magyar Szív! ha volna még hol-mi kétféged,
 (Mellyben mentéget-is érdemel vétléged)

Ha

Ha még-is rebegnél 's gönynyeznél zokogva,
 Most légyen Szemednek zápora el-fogva.
 Nem vagy te csak éppen Királyod' Jobbágya,
 Hanem olly fő Kintse, a' mellyre rég' vágya.
 Te benned van az a' nemes erköltsi vér,
 Törvényes Urához melly hiven buzog 's vér.
 Még a' Király-is lám ez egyet óhajtja,
 Melly nélkül sok kintset-is semmibe hajlja.
 Kedves *Symboluma* röviden ezt télszen,
 Hogy : Jobbágyja' szive nélkül szegény lészzen. —
 Erre, mintha hall'nám, sok hiv Magyar mondja:
 „A' leszsz az én Szivem' leg-első fő gondja,
 „Hogy, Kedves Királyom! azt meg-érdemelje
 „Hogy magát -s mindenét Néked fel-szenteje,
 „Sőt, hanem akarnám, még úgy-is meg-kapod,
 „Mert észre sem veszem hogy sivom' el-lopod.“ *)
 Tudja a' bölts Király, hogy, ha a' Sziv Szeret,
 'Tfak egy légyen-is az, fel-múl sok ezeret;
 Ha pedig meg-nyeri az egész Nép' szivét,
 Ki-neveti úgy az irigy fel-vontt Ivét.
 Ezt tartja a' Magyar' kedves *Leopoldja*,
 A' kinek Jobbágyja' szive leg-főbb zoldja.

J. B.

Austriai Belgium. — A' Belgáknak annyit ígért
 vólt az ő örökös Urok *Leopold*, még az elején ezen
 folyó esztendőnek, mellynél többet magok sem ki-
 vánhattanak, és a' Kegyelmes Uralkodó-is annál
 többet, a' közelebb tett leg-utolsó ajánlásaiban-is
 nem ígért, 's nem-is ígérhetett; mellyből akár
 ki is jó-részt által láthattya, hogy valamint
 előbbször az ő vakmerőségeket a' Kegyelmes
 ajánlások meg nem lágyították, szintén ugy sike-
 retlenek lettenek volna azok magokra utollyára
 is, ha némely nem reméltt dolgok éppen az ő
 szám-vetéseikkel ellenkezőlög nem jöttenek volna
 öszve. Már most láttyák, hogy mind *Leopold*,
 mind pedig a' Pruszszus Király, réájok nézve szo-
 rolsan tarttyák a' Rájkhembakhi egyezést, és ez
 szereznt

*) el-lopod, a' hol-is a' berak *anagrammaticus* el-lévén
 feorva, belőlök ki-telik *Leopold*.

szerint a' népet Berlin felől hazugsággal nem ke-
 tsegtethetik. *Párisból is* Nov. 15-dikére bizonyos
 válaszok érkezett-meg: melly szerint a' Frantz
 semmibe magát belé elegyíteni nem akarja, idegen
 tüzet nem pillkál; 's jó szívvvel meg-elégték véite,
 tsak a' maga szanakát forralhassa. Mind ezek felett
 pedig, a' mi a' Belgáknak nyakalságát meg-törte,
 volt az, hogy az Auszriai Sergeknak virágja, Báró
Alvintzy és Gr. *Sztáray* Vezérlések alatt, már ép-
 pen a' hátok megett volt, és *Námur* Várát szo-
 rongatta; melly szerint nem lehetett tovább kétel-
 kedni azon a' Belgáknak, hogy valósággal erős
 nép legyen az, melly ellenek küldtetett: a' miat
 is hogy — melly már tsudára méltó méréség!
 eddig az utolsó időkig nem átallották *Vanderholt*
 és *Vandijpen*, több magokhoz hasonlókkal edgyütt,
 a' nép előtt azt erősíteni, hogy a' *Leopold* Páten-
 sében az sem volna igaz, hogy egészzen 30-ezerből
 álló ujj népet rendelt volna ő Felsége a' Belgák el-
 len, ha ő Felsége alá önként viszsa nem térnének.
 — Feldmarschal *Bendert*ől Hervébe B. *Alvintz*hez
 Nov. 24-dikén érkezett-meg egy rendelés, melly sze-
 rint haladék nélkül minden alatta való Sergeknak
 egyfeszre kellett *Brúbantzia* ellen a' *Maas* (*Mösa*)
 vizen keresztül indulni. Ezen sebess indulásnak o-
 ka még eddig ugyan közönségesen nem világos.
 A' bizonyos, hogy ezen Sergeknak nagy része fel-
 kerekedvén, előbb *Lüttikhnek* vettek útiyokat az
 Auszriaiak és a' Városba belé-is szállottanak, 's a'
 mint némellyek vélekednek egy része ezen Sergek-
 nek benn maradt *Lüttikhben*; melly ha igaz lé-
 szen, ugy a' mi Belgiumba maschérozott Gránáté-
 rolsaink nem tsak a' Belgáknak léznék emberség-
 re tanító mesterei, hanem a' *Lüttikhieknek* is: az
 hol, a' mint halljuk, a' Felleg-várnak kö-falai,
 hogy többször a' pártosoknak menedék helyül ne
 szolgálhatsanak, már kezdenek széllyel hanyattatni.
 A' más része ezen meg nevezett Auszriai Sergeknak
Huy felé a' *Mösa* vizéhez nyomult elé, melly moz-
 dulásokat a' miéinknek a' Belgák *Huyban* észre
 vévén, magokat mind *Huyból*, mind pedig a' *Mo-*
ja

sa vízének partyaitól az Országba bellyebb von-
ták, olly sietséggel pedig, hogy egész elés házokat
ugy a' mint volt épségben a' miénkeknek kezekbe
hagyták, melly így meg esvén, a' miénkek *Namur*
várat 's így szinten a' nevezett víznek *Namur* kö-
rül való bal partyait minden ver-ontás nélkül el-
foglalták.

A' Brüzszeli 22-dik Nov. költ Levelék azt erős-
sítik, hogy a' 21-dikben tartatott leg nyughatatlan-
nabb Belga gyűlés bizonyosan meg határozta legyen
magát, F. Királyunknak alája bocsattani, es az ő
Feisége harmadik fiját *Károly* fő Hertzeget, *Brá-
bantzi* Hertz. nek és a' más 7 Tartományok fő Ura-
nak rendeltetni kívánva. A' bizonyos is, hogy
ezen nevezett fő Hertzeg már egy időtől fogva ide
vagyon Igazgató Hertzegnek szánva, ki egyizerszand
Kristina fő Hertzeg Afzizonynak is örökösévé va-
gvon rendeltetve; ezen nevezett fő Hertzeg Afzizony
pedig, kinek Kormányozásának ideje alatt Belgium-
ban a' jelen való fok változások és pártoskadások
törtémenek, hátra lévő életét *Grätzben Stirián* fő
városában fogja nyugalomban tölteni.

Mind ezek között az ujjságok között, leg bi-
zonyosabb történet az, hogy a' mi fergeink *Namur*
várába nem csak bé-szállottanak, hanem maga Feld-
marschall *Bender* is Nov. 26-dikán rajta keresztül
ment, és Sergeinek *Namuron* tul rendelt taborozó
helyet. *Namur*ba pedig következő módon szál-
lottanak a' miénkek-bé edgyezés által: -- A' Pár-
tolok fő vezére *Schönfeld* ki-küldötte Nov. 24-dikén
F. M. *Bender*hez a' maga Agyutánját, hogy enged-
jen a' F. Marschall néki és fergeinek 24 órányi fegy-
vern nyugvást, és ő az alatt fergével ki-menvén a' vár-
ból, azon-tul által fogná *Namurt* engedni az Au-
striaiaknak. F. M. *Bender* előbbiző csak 3-órányi
fegyver nyugvást akart engedni a' Belgáknak: de
*Schönfeld*től ismét kérettetvén, meg engedte néki,
hogy 24 órák alatt u. m. Nov. 25 dikének reggel 3
orajáig minden bántodás nélkül takarodhatik népei-
vel edgyütt ki felé a' városból. El-tetvén a' meg-
határozott idő, a' Pártolok a' városból ki-szállot-
tanak

tanak, a' mienkek pedig ezeknek nyomokban bé-
szállottanak.

Ezen változásnak alkalmaságával, a' *Námu-
ri* Cróflágnak Státuszi és *Námu-
ri* váranak Tanácsosi,
három rend-béli Patenszeket tétettek közönlégsé.
Egyikben ezek között a' *Námu-
ri*ak F. M. *Bendernek*
Leopoldhoz való hívségeket ajánlják. A' másokban
megintenek a' nép között mindenkent, hogy a'
Császári katonáknak bé-jövedeleket alkalmaságával
senki leg kisebb ellenféges mozdulást tenni, az a'
lakhol a' katonákra löni, vagy hajítani, a' leg ke-
mennyebb büntetés alatt, ne mérészellyen. A' har-
madikban azt je'entik F. M. *Bendernek* ezen *Námu-
ri*ak, hogy ök minden részben F. *Leopoldnak*, mint
törvényes és örökös Uroknak ajánlása szerint kíván-
ván mindent tse'edni, Nov. 21-dikén közönléges
gyűlésekben el- zégezték az ő Felsége Ott. 31-dikén
hozzájok is el küldött Kegyelmes Pátensét minden
puktum' ő- szerint bé- ölteni, és ez szerint már most
az ő Felsége kegyelmességétől is minden jókat vár-
ván, *schöngrätz* minden alatta való Pártolokkal
edgyütt a' Városból irat adtanak. Tovább, hogy
a' Városban meg- uradának ugyan 200-an a' Ra-
bad Serzekből, szegverben: de csak azért, hogy a'
népet addig zabolán tartásák: míg a' Császári nép
bé- akarodik, és akkor ezek- is hadadék nélkül le-
fogják tenni szegvereket.

Kedves Kurir Ur! — Mig elkezdett dolgaim-
nak lehető vagy lehetetlen ki- menetelét nem láthat-
tam, addig írni nem mertem. Most pedig, minck-
utánna már által estem a' nagygyán, bátorkodom
a' Kurir Urnak szándékomat jelenteni. T. i. egy
Magyar Oskolának ki- dolgozásához fogtam, melly
Magyar Grammatikából, Magyar Oratóriából és
Poésisből áll. A' végére pedig azokra nézve, a'
kik fellyebb- is igyekeznek, a' holt és élő nyelvek-
nek; négy Fő- tehetségek szerint, a' fő Tudomá-
nyok.

nyoknak rövid tükörét; azokra nézve pedig, a kik az Oskolából egyenesen a világhoz fognak, az élet keresésének módjait, a kézi-mesterségeknek, melyek ezembe jutottak, rövid Laillromát ragasztottam. Csak az „kérdés mitsodás légyen ez az Oskola? Eire egyebet nem felelhetek, hanem azt, a mit ennek ki-dolgozásában véghez vittem; azután mit tapasztaltam.

1.) A Magyar Grammatika leg-alább én előttem töretlen, hogy a Magyar Nyelvnek természetét ki-tanulhassam, a Napkeleti nyelvek közül a Görög, Sídó; a Nap-nyugottiak közül a Német, Francia, és Deák nyelveknek természeteket vizsgáltam. Mellyik nyelv? miben edgyez-meg a mi nyelvünkkel feljegyezgettem, az után magát a Magyar nyelvet annak minden réizeiben, változásaiban az únalmas fáradságig próbálgattam. Ezek után ki-tanultam, hogy a Magyar, mint Napkeleti nyelv leg-jobban meg-eggyez a Sídó nyelv-szerint való változásokkal; de hogy a nyelv belső természetének ki-tanulására a Német és Francia nyelvnek hasznát ne lehetne venni, a tapasztalás ellent mond.

2.) Ezen munkának végben vétele után, azt merem fel-tenni, hogy ez a Magyar Grammatika, az Analogiának, melly minden nyelveknek fundamentoma, a leg-elevenebb proba tűzét-is ki-állja; leg-alább én eddig nem akáttam letenni olly szó-változásra, melynek haiblatolsági, Analogica okát nem adhatnám.

3.) Ugy találtam, hogy a mi Magyar nyelvünket, minden előttem esméreres nyelveknél, mind könnyebben, mind nagyobb gyönyörűséggel meg-lehet tanulni. Ama Tudományokra született Tiszt. T. *Dugonits* András Uram, a maga Tudakolságában Mathessiseben a bamiülésig meg-mutatta azt, hogy a Magyar nyelven lehet, még pedig könnyebben mint a Deákban-is (ugy mint melly fértelen vélt meg-tartani a Görög szókat) a leg-vekonyabb Tudományokat tanítani. Ez a Gram-

matika pedig meg-mutatja, hogy más nyelveknél meg tanulni is könnyebb.

2.) Az Orthografiában fel-találtam a' Magyar Tudotok között az írásban lévő különbségnek okát. E' szerint akár valaki a' Törsök-Ízókra, akár a' hangok íg-jelmez, hogy lehetne a' közés után meg tartani, hogy mind a' kétske, mind a' kápolta meg maradjon; némely regulákat, annyival inkább, mivel csak egynéhány betűk, azoknak hangjok körül csak ez a' különbség, a' Frantziák írása módja szerint írítani, adni, hogy a' betűket látván, a' Magyar hang szerint hogy kellelsen azokat ki-mondani, ez által a' Tótos Ízollátokat el-kerülni.

Ezen Magyar Oskolának ki-dolgozásában ízeljain ezek vóltanak a' Magyar Grammatikában:

1.) Hogy a' Magyar gyermek a' maga nyelvét, a' nyelvnek belső természetéből értse, lássa mit ízoktak tselekedni a' nyelvek körül.

2.) Hogy egy élő, a' maga szabadságában gyökördő Népnék nyelve, vagy a' már meg-holt, régen a' maga potaiban heverő; vagy még élő de idegen nyelveknek ne légyen rabja, hanem a' maga Hazájában ő néki minden nyelvek ízolgáljanak.

3. Hogy a' Magyar gyermek ez által készítsék, minden más nyelveknek fél vagy harmad résznyi erővel-való meg tanulására. Azon kívül ha a' nyelvet ki-akarjuk pallérozni, nem-de nem leg-először is a' nyelv természetét kell ki-tanulni? egy fundamentomot állítani? hogy Hazánk Tudos-sai egymásnak ellene-mondása nélkül arra építhessenek.

A' Magyar Oratoriában és Poéssiben:

1.) Minthogy azt meg-kivánjuk mindenektől még az Alízfonyi rendtől is, hogy Tudolaink' szép munkáit olvassák: hogy a' Magyar gyermek, akár szabad, akár kötött beszéddel legyen írva valamely könyv, azt, a' beszédek abban lévő mellé-séges el-rakásait, a' ízollátoknak formáját, a' mes-terséget értsé.

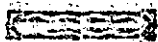
2.) Hogy a' mit tanul, annak egész életében hasznát végye. Mert fel-vévén a' régi tanulásnak módját, ha fel-teszszük hogy egy Oskolai futásban száz-ezer gyermek egyfzersmind kezd-el Oskolai futását, a' nagyobb Tudományokra utójjára alig maradnak-meg tíz-ezeren. Azok között ki Coniungista, ki Grammatista "s a' t. korában hadja-el a' tanulást. E' Izerint ez nem tartozik érteni a' mester-ségesebb szollásoknak nemeit, mi a' Strofa? mi a' Vers? hogy kell Levelet, vagy Intántziát csak tsekély dologban-is írni. Az Alszonyi rend még jobban sem; holott miért ne lehetne a' -meg a' Magyarok között-is, mint más pallérozott Nemzettségeknel, hogy az Alszonyi rend is Leveleket írhasson, Strofákat, Verseket formálhasson. E' Izerint pedig reá mehet 12, 13 ezteudós korában hogy az egész Magyar Oskolát, ha fel-jár még hamarébb-is, ki-tanulhatja, már ebben jártas lévén, a' több véle-járó Tudományok mellett, más nyelveket-is könnyen tanulhat.

Ezeknek jelentélével a' Kurir Úrnak alkalmatlankodni kéntelen vagyok. Mert én az Országunk oly zugolyában lakom, hogy a' Tipografus Urak-kai nem lehetvén esmerettségem, módját sem tudhatom, hogy szándékomat hogy tehessem közönséggé. Ha valaki a' Tipografus Urak között ennek ki-nyomatását magára vállalja, melly leg fellyebb sem fog lenni minden-módon a' rövidfégen igyekeztvén, 15 — 16 laplagnál, ha a' T. T. Közönségnek fog ezen mankám tetszeni, és ha a' jó Istennek tetszik életem, egészségem meg-tartani, arra is kötelem magamat, hogy ezután tupa Magyar Grammatikát Deák nyelven ki botlátok, hogy a' Hazának idegen vagy más nyelven szolló fiait, az ő édes Anyoknak nyelvét; ha tetszik, meg tanulhassák; alkalmaztatván fő képen a' Deák és Német nyelv-hez úgy hogy azután a' Német, Tót a' maga nyelvére fordítván, a' Magyar Sintaksist a' maga nyelv-hez szabván, élhessen véle. A' Magyar nyelv természet vizsgálása után, jó Istenem tegedelméből kezd-

dettem egy ily könyvet, melly a' Magyar Oskola
 mellett mint egy Oskolai Classicus Kenyv legyen,
 tizta, érthető Magyarfagra fordítani, melly felől
 azt hiszem tudom is, hogy ha tovább nem tanul
 is a' Magyar Gyermekek; de ha tudja egész életé-
 ben hasznát vészli: ha tanul azután is akár Gené-
 ralis, akár közkatoná, akár Biró, akár kapás, akár
 Pap, akár Barát lézen, ha meg tanulja, soha farad-
 lágának jutalmát el nem vészli. Azon kívül, ha
 a Magyar ékesien-szollásnak akár könnyebb, akár
 nehezebb részeiben akárja magát gyakorolni, elég
 materiája lesz; ezt és ha kivatalom terhe enged
 meg próbalom (némellyekben tudom és meg lehet)
 hogy a' Poétának szép útát lehet nyitni a' hasznos
 és szép dolgok körül való képzelődésre; hogy a'
 mint többnyire szokott lenni, ne csak a' sovány lé-
 keretlen dolgok körül jádzottassák elméjeket. Ha,
 hasznosnak látja: s fog tétzeni valamelyik Tipografus
 Úrnak, Februarius elejéig pihenek, újra meg vizsgál-
 lom, azután tisztán le írom. Ha pedig senki sem
 találkozik, pihennyen addig a' Magyar Oskola;
 még a' drágalág meg nem szünik, akkor első tzelom;
 magamra nézve, ha az Úr éltet; el-akarom éni.
 A' Magyar Grammatika pedig meg szabadit sok írá-
 szóknak újjonnanvaló vizsgáláfoktól. A' harmadik-
 kat, hogy az aprólékosságok körül élett unalmat-
 mat, szép dolgok körül való forgolódások által ma-
 gam magammal el-felejttesem lojtani fogom, ha
 más nem is magam hasznát vészem. Ha történik,
 hogy egyszer sok materiája nem lenne a' Kurir Úrnak,
 kérem ezzel, ha jónak látja, az Ujság leveleket pó-
 tolni mel toztassék. Magamat jó indulataiban ajánl-
 ván, vagyok

S. A.

S. S.

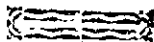
*Kalpat a' Világ — meleg szobba szorították
a' hírek — miuts mit írjunk!*

Ezen hónapnak 6-dikán és 7-dikén megint Országgyűlése tartaték a' Primás Palotájában, hol az Ország jóvára külömb külömb dolgok forgának mértékben. — Gróf *Eszterházy* Ferentz az idösb, kit a' Király az Ország' részéről a' békelesség' készítő gyűlésre választott vala, már elindult *Szisztovba* — és ezen békelesség' Szerző tanács már el is kezdödt, a' mint a' közelebb jött hírek bizonyítják. — Tokalyból az iratik; hogy lit a' Izület az idéi igen jó volt; sokkal édessebb és erősebb az ideibor ezeken a' hegyeken, az idéi, mint máskor.

Esztergom, 1. Dec. — „A' most múlt Nov. Hévának 28-dikán volt N. *Esztergom* Vármegyének ismet azon örvendetes napja, melyben az ország' Sz. Koronáját; és minden ahoz tartazó kiutseit — ugyan ezen folyó elztendőben már harmadszor — u. m. Febr. 19-dikén, Okt. 28-dikán és a' fellyebb említett napon Ketelében, *Esztergom* Sz. Tamáson, a' T. *Esztergomi* fő kaptalanak pedig a' maga talajdon épületében, minden ki-telhető pompával és örömmel elegy tisztelettel vala szerentseje fogadni. — Nagy örömet és nemzeti érzékenységgel elegy tiszteletet okozott vala bennünk ezen két első szerentсэнк; de a' harmadik talám még sokkal nagyobb, mint hogy Hazánknek egy olyan szerentсэнк kiutseit szemlélhetünk kebelünkben, mely már a' 49-dik Pörvényesen meg koronáztatott F. Királyunknak 11-dik *Leopoldnak* fejét; a' Nemzetnek nagy örömére ékelitette; és ezen pompás dolognak végben meneteletán, az ő törvényes szállatára *Budra* vizszajért. — Örömmel gyült vala öztve minden Rend, és valamint a' T. *Esztergomi* főkaptalar, és annak képében fő Tiszt. Kánnak *Arady János* Ur, mint az említett Kaptalához tartazó Uradalmoknak *Præ-*

FFFF

1848

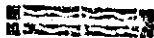

szelése, valami csak ezen nagy Kintsnek és öröző fő Rendjeinek tiszteletekre, 's ezen örvendetes napnak emlékezetére szolgálunk vala, semmit-is el nem mulatott. Az öszvegyült népség' öröme le-irhatatlan vala. — Ha mi a' Sz. Koronánknak, Bétstől fogva Budáig, onnan Polonyig 's meg vizsgálta telt uti pompáját — kiváltképpen pedig II-dik Leopold Királyunk' meg-koronáztatásának öröm inoepeit, a' a' sok ezer agyuzást — Te Deumot — évfélt, ivást, és örömet; mellyekről Hazánkából már több mint 300 Leveleink érkeztenek, ide akarnók mind iktasni, az én Betü-szedöm. talám e' folyó Században sem lenne kézfén vele; azért csak azt irhatjuk, hogy ezen Öröm-innep mind Magyar-országban, mind Erdélyben rend kívüli való vala; és ha minden velemet el olvasom-is — csak a' jö-ki utójjára mindenikből: hogy ottunk, ittunk, tántzoitunk és vígan vóltunk. — Ezen öröm innepet Kolosvár vitte leg-nevezetesebben véghez Erdélyben. — Margita Városcskája-is el-felejtkezvén a' mostani szük környül-állásokról, mind a' az Vallásbéliek imádsággal kezdték ezen öröm-innep napját, lödezésel folytatták, és vendégséggel 's Vivát kiáltásokkal végzették — a' honnan a' többi-között ezt-is írják: — „A' nyáron itt, mint másutt is, a' nagy szürország uralkodván, az első szomjuházó Genyetei Oláhok, hogy erővel is első préfelhessenek az ég-ből, Keresztyeket a' hid-alá, a' Terjet és Királyi Oláhok pedig harangjokat a' kútba veteiték, hogy első legyen, mellyeket a' N. Vármegye, hajduk által vonatott-ki onnan. Ettől a' Nemzettől nem lehet félni, hogy mostanság Naturalistává legyen, vagy a' mostaninál jobb puskaport találjon: — „A' Kukuritzza itt olly szük és drága, hogy egy véka tsős kukuritzza 10 garason mégyen, mely miatt a' lágy időkben is ölik a' még soha meg-nem tsömöllött Sertést.

Kiss Oláh-ország. Erdjova 24. Nov. — „Itten Kiss-Oláh-országban minden Regimenteknél lévő tábori eleséget, ágyukat és más, hadi-készületeket vonó

ronó iga Lovakat a' múlt héten Kotyavetyén adá-
nak-el — az ezek mellett volt Béréseket és szolgál-
kot meg-határozatlan időre szabadsággal bocsát-
ták. — Az Armádiához tartozandó eszközököt,
az az: hidakat, hajókat, szekereket, sütő-kemén-
tzekeket — egy szóval, valami tsak a' háboruhoz
tartozandó vala mind fel-költöztetik Országunkba.
A' Szabad-Sergeket minden nap rontják és bont-
ják. A' Köz-embereket, mindeniket 15 forint ez-
tendei fizetéssel a' hova szeminek szájának tettzik
oda bocsátják — a' Tisztek, kik ennek előtte Re-
gementnél nem szolgáltak, egy ez-tendei fizetés-
sel meg ajándékoztatnak, és kinek hová tettzik oda
mennek; a' többi Tisztek pedig, kik ennek előtte
Regementnél szolgáltak, azon Regementhez viz-
sza-küldetnek, és a' Rang' gráditván egy fokkal
alább lépintettek — tehát gondolhatjuk, hogy már
békeiség léssen. De bezzeg léssen ezen sok véren-
gezéshez és prédáláshoz szokott gyülevész Szabad
Seregbeliekből Haramia az Országban, mig a' fel-
sőbb rendelések ezektől hazánkot meg-tisztítják;
melly gonofzság már kezdette is mérges vad Kan-
agyarat némely helyeken mutogatni; mert ugyan-
is — itten *Krdjova* határában egy szegény útozó
Kereskedőt, az el-bontott Szabad-Seregbeliek köz-
zül egynéhányon meg-támodván, agyon vagdal-
ták, 's mindenétől meg-fosztván, úttjában halva
hagyták.

Török ország. — Minekutánna a' Török Tsá-
szár Sept. 8-dikán a' tengerről egynéhány tudostíft
vett volna, választást engedett a' tengeri fő Ve-
zérnek, (Kapután Basa) hogy a' hajós-sereggel
akár a' tengeren maradni, akár Konstantzinápoly-
hoz vissza-térni szabadságában áll. A' Kapután
Basa, kinek hajós-serge előbb a' Muszkákkal való
ütközötben, annak-utánna tsak hamar a' Izél-vé-
szek miatt tsak nem egészszén el romlodozott vala,
u. m. a' kinek 10 első nagyságú hadi hajóji, 7 kis-
sebb Frégatái és 8000 emberei már a' tenger fene-
kén valának, 's hátra-maradott ereje is tsupa bete-

ges erőtlenségből áll vala, Sept. 26-dikán *Buzukdd* rónál ki-kötött, és hajós-serge haszna vehetetlen. Hogy a' Konstantinápolyi népnek ezen ptrüszszeg-tető tubák orrába ne jusson, ezen Vezérnek a' *Saultán, Gazzi*, az az; győzhetetlen nevet, és egy briliáns gazdagon meg-rakott Kardot ajándékozott. — Az *Archipelagus* tengerén volt hajós-serge is Konstantinápolyba vizszá-tért. — A' Peltis kezdte magát Konstantinápolynak némelly utzáiban, és a' körül-belől fekvő helységeken is jelentgetni. — Egy Pétersburgból leg közelebb érkezett Levélből azt olvassuk, hogy az eddig Fiolámban volt Muszka Sergeknak nagyobb része, *Pétersburgon* keresztül költözik *Lisszándba*, a' hová véghetetlen ágyukat és hadj-erőségeket költöztetnek — és hogy már *Lisszándban, Fejér Orosz-országban, és Kiorban* 3 Muszka táborok fekszenek. — H. *Potemkin József* Városlában és körülötte fog a' télen mulatni, a' hová már minden házi eszközei úban vagynak. — Már *Kilia Novának* meg-vételével *Imail* is csak olyan, mintha meg-vólpa véve — és így a' Muszkák az egész bal partját a' Dunának minden órán meg-tisztítván a' Törököktől — kétség kívül a' Muszka Tábor még a' békefélig le-fog szívárogni *Sisrovig*, és az egyben gyűlt békefélig-szerzőket köszönteni fogja. Így e' szerint, ha szintén velünk meg-békélik is, a' *Rájkhenhahki* kötés szerint, a' Porta, mit nyer vele? elől hától Muszka korbátsot — még el-foglalja Oláh-országot a' Muszka a' télen, és meg-nem engedi, hogy itt köttessék a' békefélig.

Auszriai Belgium. — A' Belgakról ennyi bizonyos tudunk. Midőn Nov. 21 dikén, az az a' mint már tudjuk, a' Kegyelmes Fejedelemtől nékiek engedtetett meg-térenk utolsó napján, a' Belgáknak fejei *Brüsszelben* övte gyülekezve volnának, és már a' nyilvánlagos veszedelmet, ha magokat meg-nem adnák, elől-hátal szemeikkel szemlélnék, az okosság, — mert nékiekis ezek nagyon mint mások — per *Suggestionem e'*, *Elevationem*, e' vagy per

per Inspirationem? nem tudbadtyuk, egy közep, urat sugallott fülekbe, mellyet ezen Belga gyűlés Nov. 21 dikén írásba foglalván, minden Belga tartományokhoz mint egy tanács kérdés-képpen bocsátott-ki. Ezen Patensé a' Belga gyűlésnek *Károly* fő Hertzege-ről szoll, és szótól-szóra így következik:

A' Belga Státufok egyes akarattal és örömmel elvégezték azt magokban, hogy a' F. Császárnak és Királynak harmadik fiját Auszriai fő Hertzeg' *Károlyt*, ki 1771-ben Sept. 5 dik napján született, *Belgiumi Örökös Nagy Hertzegi* név alatt, a' Belga Tartományoknak Hertzegjévé, Grófiává, és Markézzává nevezzék, de még ezután tétetendő bizonyos rendelések és *Clausulák* alatt, mellyek az örökség szerint való következési fogják illetni: hogy ennek utánna ezen méltóság soha az Auszriai Háznak fejére, vagy valamellyik ezen Ház-béli Hertzegre, ki ezen Tartományokban nem lakhatnék, vagy ezeket személlye szerint, az alatta lévő több Tartományok miatt, nem igazgathatná, vissza ne szállhaszon; ezt pedig ezen az okon kívánják a' Belga Státufok, mivel olly értelemben vagnak, hogy a' jelen-való szerentsétlenségek 's pártolások isupán az ő Fejedelmeknek túllök való távol léte által okoztatott. Továbbá ezen lépéseket a' Belgák olly fel-tételek alatt téstik, ha minden Constitutiojik, szokásaik, szabadságaik és Vallások iránt örökre bátorságossá tétetnek. Ezen magok ajánlása aloll-is pedig fel szabadultaknak lenni itélik magokat, mihellyest ő Kelsége részéről, ezen ő kívánságokban leg-kisebb ellenkezés fogja magát ki mutatni.

Következnek még némely ide tartozó megjegyzések egy későtskén érkezett Levélből. — „ Okt. 20 dikán ütöttek volt reánk utollyára a' *Belgák*: a' midőn vitézül visszavertek őket a' Gróf *Eszterházi Imre*' Huzárjai; melly alkalmatossággal fosztattak meg *Jakó* nevezetű jó Vitéz Hadnagyvontól, kit úgy talált egy kartács golyóss, hogy kevés idő múlva meg holt. Azután is volt ugyan övattya az egy-

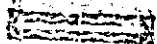
másra való ügyzésnek, és puskázásnak: de semmi nevezetes nem történt. — Okt. 29-dikén érkeztek legittségünkre a' *Dandini* Vadászai. Ezeknek meg látása oly ki mondhatatlan örömet okozott kis táborunknak, hogy talán 20 ember léjján mind eléjekbe szaladtak, nagy kiáltozások között, az említett Vadászoknak Vitézeink. Granatéros, Gyalog, Hufzár, és Dragonyos mind egyre futott's kurjongatott. Meg indulván a' Vadászok is, Vitéz pajafiaiktól lett fogadtatásokon, muzsikához fogtak, melly 20 trombitáknak, 10 Vadászkürtöknek, fok sipoknak 's doboknak egygyesített hangzásaikból állot. — Ez valóban igen buzdító látás volt. — A' Vadász-Sereg után ezek érkeztek: Gr. *Kinszky* Ferentz Reg. jéből 1 Batalion, melly szép, de apró emberekből áll; a' *Mathefen*-éből hasonlóképpen 1 Batalion, *Bicla* Generálissal együtt. Ebben szebb katonák vannak, mint az előbbeniben; de nem egészen gyakorlottak. *Brinken*éből is 1 Batalion, melly sokkal alább való, az említett 2 Batalionoknál. *Althan*éből ugyan annyi. A' *Judik* Hufzárjai közzül 2 Osztály, Mind talpra esett Légények, 's jól készültek. Tudálni lehet, hogy ezen két Osztályból többen szöktek el az úton 30-nál: a' fenn meg nevezett Vadászoknak száma, 50 szököttekkel kevesedett.

Midőn a' Belgák dolgáról majd minden Levelék ezeket beszéllenék; meg-érkezék az öltve 7 és 8 óra között a' Kurir *Brüszszel*ből, t. i. Májor Gr. *Páffy*, és azólta bizonyosan tudjuk, hogy a' Tsárfári Katonák *Brüszszel*-is el-foglalták, még pedig a' mint gondoljuk erővel — következő Levelünk meg fogja mondani, hogy 's mint.

Azok, kik a' *Mária Therésia* Rendjével közelebbről meg-ajándékozattanak, rendre es szerint következnek: — Nagy Keresztesek, Hadi-fegyvertármellerek Gr. *Klerfait* és *Devins*. — Kommentári Keresztes, F. M. Lájdinánt *Bolid*. — Kistsiny Keresztesek 2 F. M. Lájtinántok u. m. *Hartsiny* és *Lafour*; 8 Gen. Májorok u. m. *Behárnik*, *Tük*.

Türkhám, Lichtenberg, Horváth, Brentano, Vernek, Corti, Pruglach: 9. Obersterek u. m. *Portzhám, Latournél, Thron* az *Insinérek*nél, *Ott Sándor* Toskánánál, *Spindler Rájzkinál, Sonel* a' *Tsászár* Gyalogjainál, *Lichtenstáin* Kruzkynél, *Lufzignán* Bendoránél, *Roos* az *Agyuzóknál, Blatzovits* az 1-ső *Bánél* Regementnél, 5. Oberllájtinántok u. m. *Gometz* Toskána *Károlyból, Fogelfing* Klerfáltból *Bolza* a' *Tsászár* könnyü *Lovalsáiból, Rosenber*g Schakminból, *Réyay* Erdődyből: 6. Májorok u. m. *Asper* *Délignéből, Martinez* az *Insinérektől, Aichel* *Jordisből, Langfray* az *Insinérek* között, *Orlandini* ugyan innen: 2. Kapitányok a' *Latour* Reg. ből: és 4. fő *Hadnagyok* u. m. *Richter* *Pellegrin* ből, *Piringer* a' *hid* tsinálóktól. *Kalliót* az *Agyuzóktól, Tortler* *Schrödertől.*

Vegső jegyzések. — Valamint *F. Királyunk*, ugy *F. Királynénkis* már olly egészséges, hogy a' *játék* néző helyen is egy néhányszor meg jelent. — *Loerentz* fő *Hertzegis* kezdett már a' *himlőből* gyógyulni. — *Obesler* *Hertzeg Déligne*, a' *mi F. Fejedelmünknek* tudtával, a' *Muzka Tábornál* *Generál.* Májorra lett főt még más *Tiszteinkis* mennek ide. — Azok a' *szabad-seregbeliek*, kik a' *mi* *szolgálatunkból* el-botsáttattak, többnyire a' *Muzka tábornál* vésznek *szolgálatot* — még pedig némely *Politikusok*nak értelmek szerint egy néma *mutató-ujj* után. — Már egy néhány *ugy* nevezett *Conferentz Tanács* gyűlések bizonyolon tartattanak *Bétsben* annak *ki* *nyomozására*, hogy lehetne az *elefégbeli* dolgok' drágaságán segíteni. — Az ország megint *közben* járóvá lett a' *Király* előtt, azon *szereptsétlen* *Gréfen* *sergebéli* *Tiszt.* *Urakra* nézve, kiknek már *úgyek* a' *Ha-*
za előtt *tudva* *vagyon*, és azt *igérté* *ő* *Fellege*, hogy
méltó

méltó tekintethe fogja ezeknek ügyeket venni. —
 Ugy éntyük; hogy a' N. M. Királyi Testőrző sereg
 még leg alábbis 40 nemes ifjakkal fog szaporítani.
 Ezen Nemes sereg az, mely a' Bétsben öszve gyült
 ininden Europai nemzetek előtt a' Magyar Nemes
 Ifjuság Tükörét hordozza — hogyne volna hát szük-
 lég az ide jövő ifjakat, minden fogorság és részre-
 hajlás nélkül mag vállalgatni. Nem minden Le-
 génynek illik a' veres nadrág — nem minden Le-
 gény illik a' szürké-paripára — kivált a' Magyar Ne-
 mellég' tükréül — Nem szük nálunk a' szép természetű
 Nemes ifju. — egy Nemzetbe nincs több, mint a' mé-
 éntbe, csak a' fogorság ne uralkodnék oly nagyon.

Monachiumból. — A' Pálatinátusi Váloztó
 Fejedelem; mint a' II. dik *Jesef* halála és II. dik
Leopold Tsászárrá lett váloztatása közt le-fojt idő
 alatt volt Vice Tsászár, vagy Tsászári Helytartó,
 a' múlt Sept. 24. dik napján, különös kegyelme's
 rendes hatalma szerint, Ts. és K. Oberster *Szent-*
Kirdlyi Pietrich János Urat, úgy ennek tollvérenek,
 ki közelebből mint Ts. és K. Gen. Májor meg-ha-
 lálózott, két fíjait és 3 leányait, ezeknek házosa-
 gaikból származandó minden maradékaikkal egybe-
 Romai Sz. Birodalom-béli Gróffágra emelni méltó-
 zatott.

Mélt Bétsben 10. dik Decemberben 1790.